

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2007-08-30

Närvarande: f.d. regeringsrådet Bengt-Åke Nilsson, regeringsrådet Stefan Ersson och justitierådet Lars Dahllöf.

Vissa frågor avseende beskattning av sjöinkomst

Enligt en lagrådsremiss den 16 augusti 2007 (Finansdepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229),
2. lag om ändring i lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta,
3. lag om ändring i lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m. fl.,
4. lag om ändring i lagen (1996:1512) om dubbelbeskattningsavtal mellan de nordiska länderna.

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av ämnesrådet Mikael Holmgren.

Förslagen föranleder följande yttrande av Lagrådet

Enligt det remitterade förslaget utvidgas rätten till sjöinkomstavdrag och skattereduktion vid anställning på svenskt handelsfartyg till att omfatta anställning på handelsfartyg som är registrerat i ett fartygsregister i en stat inom det Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES).

Vidare föreslås i remissen att inkomst som en ombordanställd med hemvist i Sverige förvärvar genom arbete på ett fartyg från en annan nordisk stat skall undantas från beskattning i Sverige, om fartyget går i internationell trafik. Detta föreslås gälla även beträffande ombordanställda som arbetar för en dansk arbetsgivare på ett fartyg som är registrerat i det danska internationella skeppsregistret (DIS).

Förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen

64 kap. 1, 3 och 5 §§

I förslaget har begreppet "europeiskt handelsfartyg" använts för att beteckna ett handelsfartyg som är registrerat i ett fartygsregister i en stat inom EES. Eftersom EES inte omfattar samtliga europeiska stater, anser Lagrådet att det är lämpligare att här använda begreppet EES-handelsfartyg, jfr t.ex. användningen av begreppet EES-medborgare i den nya utlänningslagen (2005:716).

Ikraftträdandebestämmelsen

I förslaget anges att lagen träder i kraft den 15 december 2007. Som anges i författningskommentaren medför detta att det är möjligt för en skattskyldig att med åberopande av lagändringen begära omprövning av en taxering inom den femårsfrist som anges i 4 kap. 9 § taxeringslagen (1990:324), alltså av 2002 års och senare taxeringar.

Lagrådet vill erinra om att någon rätt till omprövning dock inte föreligger om frågan har avgjorts av allmän förvaltningsdomstol, jfr 4 kap. 8 och 12 §§ taxeringslagen. För dessa skattskyldiga finns möjlighet till ny prövning endast genom extraordinärt rättsmedel, resning, som dock är en för den skattskyldige betydligt mera omständlig och kostsam väg än omprövning. Det är inte heller givet

att en ansökan om resning skulle leda till samma resultat som en omprövning av Skatteverket.

När man, som i detta fall, ger en lagstiftning retroaktiv verkan, är det en självklar utgångspunkt att alla berörda skattskyldiga bör ges samma möjligheter till omprövning. Detta gäller naturligtvis generellt men kan möjligen sägas vara särskilt befogat om lagändringen är föranledd av att gällande rätt befunnits eller antagits strida mot överordnad lagstiftning.

Exempel på lagtekniska lösningar som tillgodoser det här angivna kravet på likabehandling finns i 4 kap. 12 § taxeringslagen (lagakraftvunnet beslut av länsrätt eller kammarrätt som avviker från rättstillämpningen i ett senare meddelat regeringsrättsavgörande) och i 7 kap. 4 § samma lag (ändring i taxeringsbeslut till följd av bestämmelser i dubbelbeskattningsavtal).

Förslaget i den nu aktuella delen har föranletts av att lagen i dess nuvarande lydelse bedömts kunna innebära en begränsning av rätten att fritt tillhandahålla tjänster inom den europeiska unionen, och därmed kunna strida mot EG-rätten.

I remissen finns inte några uppgifter om hur många skattskyldiga som fått taxeringsbeslut i den här aktuella frågan prövade av domstol under åren 2002-2007. Mot bakgrund av vad som anförts ovan anser Lagrådet emellertid att det kan finnas skäl att överväga en lagteknisk lösning som innebär att även skattskyldiga som fått taxeringsbeslut prövat av domstol ges möjlighet till omprövning av Skatteverket.

Övriga lagförslag

Lagrådet lämnar förslagen utan erinran.